

## Pelastustoimen uudistus

<b>Aika</b>	Keskiviikko 18.4.2018, klo 14.00, kokous 19
<b>Paikka</b>	Sisäministeriö, Kirkkokatu 12, neuvotteluhuone Aleksanteri 2. kerros.
<b>Puheenjohtaja</b>	Janne Koivukoski, sisäministeriö

## Jäsenet

### Paikalla

Mika Kättö, sisäministeriö  
Jaakko Pukkinen, pelastusjohtajat, pj.  
Simo Weckstén, Helsingin pelastuslaitos, pelastusjohtajat vpj.  
Petteri Helisten, Oulu-Koillismaan pelastuslaitos  
Olli-Pekka Ojanen, Pirkanmaan pelastuslaitos  
Jari Sainio, Varsinais-Suomen pelastuslaitos  
Taito Vainio, sisäministeriö  
Jukka Koponen, Pohjois-Savon pelastuslaitos  
Vesa-Pekka Tervo, Suomen Kuntaliitto

## ASIAT

### 1 Kokouksen avaus

Puheenjohtaja Janne Koivukoski avasi kokouksen klo 14.05.

### 2 Edellisen kokouksen pöytäkirja

Edellisen kokouksen pöytäkirja hyväksyttiin muutoksitta.

### 3 Työryhmien esitykset ohjausryhmälle

#### Johtamistyöryhmä (Jussi Rahikainen)

Työryhmän raportti on ollut lausunnolla pelastuslaitoksissa. Raporttiin on tehty joitakin tarkennuksia mutta pääperiaatteet ovat ennallaan. Keskustelua herätti johtamisen tasot ja Weckstén esitti muutoksia johtamisen tasojen sisältöihin. Päädettiin kuitenkin siihen, että ohjausryhmä on tehnyt linjaukset mm. johtamistasoista jo aiemmin. Päätettiin siitä, että johtamistasot pidetään ennallaan.

Keskeisin linjaus on se, että raportissa esitetty ns. 1+4+13-malli on sellainen, jota lähdetään edistämään.

Keskustelussa tuotiin esiin myös se, että tilannekeskusten toiminnallisia perusteita ja kustannuksia tulisi tarkastella vielä tarkemmin.

### Esitys

Esityksenä oli, että johtamistyöryhmän raportti julkaistaan sisäministeriön julkaisusarjassa.

### Päätös

Päätettiin, että toiminnallisia perusteita ja kustannuksia tarkennetaan vielä ja julkaistaan raportti sisäministeriön julkaisusarjassa.

### Kansainvälisen pelastustoiminnan työryhmä

Veera Parko esitteli työryhmän ehdotukset:

- Pelastustoimen erityisresursseja kehitetään ensisijaisesti kotimaan tarpeita varten, mutta samalla tiettyjä valmiuksia voitaisiin kehittää kansainvälisen pelastustoiminnan tehtäviin tarjottaviksi.
- Pelastustoimen valtakunnalliseen 24/7 tilannekeskukseen Uudellemaalle perustettaisiin kv. pelastustoiminnan koordinaatiotoiminto, joka vastaisi erityisvalmiuksien hälyttämisestä kotimaan tehtäviin (lain nojalla koottava toiminto). Myös kv. tehtäviin hälyttäminen ja logistiikka voisi mahdollisesti olla ko. tilannekeskuksen vastuulla (sopimuksella valtion kanssa). Koordinaatiotoiminto vastaisi myös kansainvälisen avun vastaanottamiseen (HNS) liittyvistä tukitoiminnoista. Huom: Erityisesti kansainvälisen avunannon hälytysprosessi ja käytännön suunnittelu vaatii lisävalmistelua.
- Erityisresursseista kootaan päivittyvä, kaikkien pelastuslaitosten käytössä oleva luettelo, jossa ovat mukana sekä kotimaan valmiuteen että kansainvälisiin tehtäviin käytettävissä olevat valmiudet. Luettelo toteutettaisiin moduuliperiaatteella.
- Pelastusopisto vastaisi v. 2019 lähtien kansainvälisen pelastustoiminnan valtakunnallisista täydennyskoulutuksista (esim. EU / pelastuspalvelumekanismikoulutukset ja harjoitukset). Pelastuslaitokset vastaisivat päivittäiseen toimintaan liittyvästä ja ylläpitokoulutuksesta. Kansainväliseen avunantoon liittyvät valtakunnalliset koulutukset sisällytettäisiin Pelastusopiston normaaliin täydennyskoulutusohjelmaan yhtenä urapolkuvaihtoehtona (vrt. koulutuksen kehittämistyöryhmän raportti).
- Ulkomaille annettavan avun antamiseen tarvittavat muodostelmat koottaisiin nykyiseen tapaan pääasiassa pelastuslaitosten henkilöstöstä, joka olisi tehtävän ajan palkattomalla virkavapaalla omasta virastaan maakunnassa. Virkavapaan myöntämiskäytännöistä sovittaisiin yhteisesti niiden maakuntien kesken, joiden henkilöstöä osallistuu kv. toimintaan. Työnantajalla olisi tieto henkilöstöstä, joka osallistuu kv. toimintaan (laitokset nimeäisivät osallistuvat henkilöt) sekä Pelastusopiston järjestämistä valtakunnallisista koulutuksista (SM:n päätös kv. toimintaan osallistumisen edellyttämistä koulutuksista). Näin toimintaa voi-

daan suunnitella pitkäjänteisesti yhteistyössä sisäministeriön, Pelastusopiston, pelastuslaitosten sekä osallistuvan henkilöstön kanssa.

- Pelastustoimen kansainvälinen toiminta otetaan osaksi JTS-prosessia ja toiminnan valtakunnallista suunnittelua: kehitettävät valmiudet, koulutetun henkilöstön määrä ja käyttö, kehitettävät erityisvalmiudet joita tarjotaan kv. valmiuteen. JTS-prosessiin kehitetään indikaattorit joilla pelastustoimen kansainvälistä toimintaa (mukaan lukien HNS) voidaan seurata.

#### Esitys

Kansainvälisen pelastustoiminnan työryhmän loppuraportti hyväksytään.

#### Päätös

Päätettiin hyväksyä työryhmän loppuraportti ja julkaista raportti sisäministeriön julkaisusarjassa.

## **4 Hankkeen jatkamissuunnitelma**

Pelastustoimen uudistus loppuu vuoden 2018 lopussa. Pelastustoimen uudistuksen työtä on kuitenkin tarkoituksenmukaista jatkaa siten, että vuonna 2019 kyetään tukemaan maakunnallista valmistelua.

Pelastustoimen uudistamisen sisältöä on tarkoituksenmukaista painottaa seuraaviin asiakokonaisuuksiin.

1. Strateginen johtaminen ja talous (pelastustoimen strategiset linjaukset, tehtävien kokoaminen, pelastuslain esiselvityshanke, asetukset, JTS-prosessi, palveluiden kustannukset)
2. Varautuminen
3. Tietohallinto ja tiedonhallinta
4. Palvelutasopäätös ja sen perustana olevat asiat (riskianalyysi, palvelutasopäätöksen sisältö, palvelutason mittaaminen, palvelutason valvonta, omavalvonta-ohjelma)

#### Esitys

Pelastustoimen uudistamiseksi tulee muodostaa sisäministeriön, pelastuslaitosten ja muiden alan keskeisten toimijoiden verkosto. Kehittäminen on jatkuvaa toimintaa ja sen tulee olla kytketty organisaatioiden normaalitoimintaan. Pelastustoimen uudistus erillisenä hankkeena loppuu alkuperäisen suunnitelman mukaan vuoden 2018 lopussa.

Pelastusjohtajien tulee tehdä esitys siitä, miten pelastusjohtajat ja kumppanuusverkosto osallistuvat edellä mainitun verkoston toimintaan.

#### Päätös

Päätettiin toimia esityksen mukaisesti.

## 5 Pelastustoimen palvelupaketti

Pelastustoimen palveluita ei ole tällä hetkellä kuvattu valtakunnallisesti sillä tasolla, että se mahdollistaisi sekä toiminnallisten että taloudellisten mittareiden muodostamisen ja käyttämisen ohjauksen eri tarpeisiin. Yhteismitallisen mittaritiedon muodostaminen ei tue ainoastaan valtion ohjausta vaan mittarit ovat työkalu nykyiseen kunnalliseen palveluiden järjestämiseen, tulevaan maakuntamaailmaan ja lähiesimiestyöhön.

Sosiaali- ja terveysministeriö aloitti Sitran kanssa yhteistyössä sote-tietopakettien rakentamisen vuonna 2015 ja pakettia on pilotoitu useassa kunnassa ja testattu useassa maakunnassa. Tietopaketti kuvaa sosiaali- ja terveystoimen palvelut ja niiden sisällön sillä tasolla, että tietojen ryhmittely sekä kustannuslaskennan keinoin että toiminnan osalta on mahdollista. Tietopaketin käyttöönoton valmistelu jatkuu STM:n vastuulla ja tavoitteena heillä on saada paketti kokonaisuudessaan käyttöön vuodesta 2020 alkaen. Vastaava tietopaketti olisi tarpeen rakentaa myös pelastustoimen palveluista.

### Esitys

Hankkeen vetovastuu ja omistajuus olisi sisäministeriöllä ja yhteistyökumppanilta odotetaan kirjoitus/editori ja asiantuntijapalveluita hankkeeseen. Pelastuslaitokset osallistettaisiin työhön uudistushankkeen työryhmien kautta. Hanke rahoitettaisiin pelastustoimen uudistushankkeen rahalla. Tavoitteena on saada pelastustoimen palveluiden tietopaketit kuvatuksi vuoden 2018 loppuun mennessä ja viimeistelyä työ 2019 vuoden aika, jolloin täysimääräinen käyttöönotto tapahtuisi 2020 vuoden toiminnan ja talouden suunnittelun yhteydessä.

### Päätös

Ohjausryhmä päätti, että asiaa käsitellään tarkemmin seuraavassa ohjausryhmän kokouksessa. Asiasta tulisi olla tarkempi hankesuunnitelma aikatauluineen ja kustannusarvioineen.

## 6 Muut asiat

Seuraava kokous pidetään 30.5.2018 klo 10 - 13 sisäministeriössä.

Puheenjohtaja

Janne Koivukoski  
Pelastusylijohtaja

Esittelijä

Taito Vainio  
Ohjaus- ja kehittämisjohtaja

Jakelu

Ohjausryhmän jäsenet  
Hankeryhmä jäsenet